

پاسخ به پرسش های متداول در مورد ثبت اختراعات و خدمات مرجع منطقه ای مالکیت فکری

اختراع چیست؟

اختراع به معنی راه حل جدید و نوآورانه برای حل یک مشکل فنی می باشد. این راه حل ممکن است به ایجاد دستگاه، محصول، روش یا فرآیند کاملاً جدید مربوط باشد یا ممکن است فقط بهبود جزئی محصول یا فرآیند شناخته شده ای باشد.

گواهی ثبت اختراع (پتنت) چیست؟

گواهی ثبت اختراع هر کشور مبین حق انحصاری است که توسط دولت آن کشور برای مدت زمان محدود تعریف شده (یک تا بیست سال) به مخترع اعطا می شود.

ویژگی های اختراعات قابل ثبت چیست؟

الف - جدید باشند یعنی قبلاً در دنیا ساخته نشده یا سابقه‌ی افشای قبلی به صورت پتنت، مقاله، کاربری، فروش و ... در دنیا نداشته باشند.
ب - گام ابتکاری داشته باشند یعنی برای اهل فن (فردی با مهارت متوسط) بدیهی نباشند.
ج - کاربری صنعتی یعنی قابلیت ساخت و مورد استفاده داشته باشند.
د - مستندات اختراع بطور شفاف و کامل افشاء شده باشد.
همچنین هرگونه ترکیب خطوط یا رنگها و هرگونه شکل سه بعدی با خطوط، رنگها یا بدون آن، به گونه ای که ترکیب یا شکل یک فرآورده صنعتی یا محصولی از صنایع دستی را تغییر دهد، طرح صنعتی نامیده شده و مشروط بر اسنکه جدید و یا اصیل باشد قابل ثبت خواهد بود.

چه اختراعاتی قابل ثبت نمی باشند؟

قوانین مرتبط با ثبت و حمایت از اختراع از موارد زیر حمایت نمی کنند:

- کشفیات، نظریه های علمی، روش های ریاضی و آثار هنری
- طرح ها یا روش های انجام کار تجاری و سایر فعالیتهای ذهنی و اجتماعی
- روش های تشخیص و معالجه ی بیماری های انسان یا حیوان (شامل فرآورده های منطبق با تعریف اختراع و مورد استفاده در روشهای مزبور نمی شود)
- منابع ژنتیک و اجزای ژنتیک تشکیل دهنده آنها و همچنین فرایندهای بیولوژیک تولید آنها
- آنچه قبلاً در فنون و صنایع پیش بینی شده باشد
- اختراعاتی که بهره برداری از آنها خلاف موازین شرعی یا نظم عمومی و اخلاق حسنه باشد.

فرایند ثبت اختراع در حال حاضر چیست ؟

ثبت اختراع از طریق سامانه [Http://iripo.ssaa.ir](http://iripo.ssaa.ir) انجام پذیر است. متقاضی به سامانه مراجعه و ثبت نام نموده و اظهارنامه را تکمیل می کند. شماره اظهارنامه و رمز شخصی توسط پیام کوتاه به متقاضی ارسال می شود. متقاضی در ادامه، تقاضای خود را از طریق بخش پیگیری و دریافت ابلاغ پیگیری می نماید. توصیه می شود متقاضیان قبل از تکمیل کاربرگ ثبت نام، برای اطلاع از مدارک لازم و نحوه تکمیل سامانه جهت ثبت اختراع، بخش راهنمای ثبت اظهارنامه الکترونیک مندرج در سامانه را مطالعه نمایند.

نامه استعلام اداره ثبت اختراع چیست و متقاضی بعد از دریافت آن نامه باید به کجا مراجعه کند؟

این نامه جهت بررسی قابلیت ثبت اختراع به سازمانهای مرتبط به پیشنهاد متقاضی ارسال می شود. در این نامه سه مشخصه تازگی در دنیا، قابلیت ساخت و قابلیت استفاده ادعای اختراع از مرجع علمی سؤال می شود. متقاضی پس از دریافت آن نامه از اداره ثبت اختراع (از طریق سامانه یا حضوری) باید آن را به همراه مستندات اختراع به سازمان مرجع مرتبط (مرکز دانشگاهی / مرکز تحقیقاتی / ...) تحویل نماید. پارک علم و فناوری گیلان آمادگی دارد تا به عنوان مرجع منطقه ای مالکیت فکری در رابطه با بررسی ادعای اختراع در چارچوب سؤالات اداره ثبت اختراع پس از

ارزیابی به استعلام پاسخ دهد. در این رابطه متقاضیان می توانند در سامانه، پارک علم و فناوری گیلان را به عنوان مرجع معرفی و نامه استعلام را همراه مستندات (اظهارنامه و توصیف اختراع و مستندات مربوطه) به دبیرخانه مرجع منطقه ای مالکیت فکری پارک علم و فناوری گیلان ارسال نمایند.

آیا پارک علم و فناوری گیلان برای تکمیل اختراع قبل از ثبت و پیشبرد آن پس از ثبت و نمونه سازی حمایت می کند؟

متقاضیان (دانش آموزان، دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز دانشگاهی و متوسطه دارای سن کمتر از ۳۰ سال) می توانند طرح را قبل از ساخت یا ثبت اختراع به دبیرخانه کانون شکوفایی خلاقیت ارائه نمایند. کانون از اشخاص نامبرده در رابطه با تکمیل ساخت نمونه و ثبت اختراع حمایت لازم را بعمل آورده و در ادامه در صورت احراز شرایط، طرح می تواند از حمایت‌های مرکز رشد نیز برخوردار شود.

آیا برای ثبت اختراع در خارج از کشور حمایت مالی صورت می گیرد؟

بله، مرجع منطقه ای مالکیت فکری پارک علم و فناوری گیلان آمادگی دارد تا از محل اعتبارات پیش بینی شده در رابطه با تأمین بخشی از هزینه ثبت اختراع در خارج از کشور با متقاضیان همکاری نماید.

آیا خدمات مرجع شامل ثبت علائم تجاری و نشانه های جغرافیایی و... نیز می شود؟

خیر، برای ثبت موارد مذکور متقاضیان باید به سامانه <http://www.shci.ir>، بخش مربوطه مراجعه نمایند.

برای ثبت اختراع نرم افزارهای کامپیوتری باید به کجا مراجعه کرد؟

برای ثبت اختراع نرم افزار باید به آدرس <http://www.shci.ir> مراجعه نموده و از لینک "ثبت اختراع" اقدام شود.

مدارک مورد نیاز برای دریافت گواهی ارزیابی شکلی و ماهوی اختراع (بعد از ثبت) از سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران چیست؟

بر اساس دستورالعمل مالکیت فکری، لازم است متقاضیان برای تشکیل پرونده، فرم ها و مستندات (کلیه فرم ها و مستندات باید به صورت الکترونیکی ارائه شود) را به دبیرخانه مرجع منطقه ای مالکیت فکری از جمله پارک علم و فناوری گیلان ارائه نمایند.

- تکمیل فرم ارائه ادعای اختراع

- ارائه درخواست کتبی به مرجع منطقه ای مالکیت فکری (پارک علم و فناوری گیلان) جهت تأیید اختراع

- ارائه کپی برابر با اصل شده گواهی ثبت اختراع

- ارائه توصیف کامل اختراع طبق استاندارد زیر:

➤ عنوان اختراع

➤ زمینه فنی مربوط به اختراع و دانش قبلی مربوطه

➤ ارزیابی دانش قبلی

➤ افشای اختراع

➤ ارائه راه انجام اختراع

➤ تأثیرات سودمند اختراع

➤ ادعاها

➤ چکیده

➤ اشکال و تصاویر

- در صورتی که اختراع توسط شخص، گروه و انجمنی تأیید شده است، تأییدیه مذکور باید ضمیمه مدارک فوق شود.